

KDE NAJDETE OPRAVDOVÉ MALEDIVY

Donedávna neměli turisté ponětí, jak se žije skutečným Maledivcům. Pozlátko luxusních resortů mělo málo společného se životem obyčejných obyvatel tropického ráje. Před několika lety se situace na lokálních ostrovech začala měnit a turisté už mohou nahlédnout do života místních.

Text a foto: Marie Heřmánková / Maledivy

▶ Ostrov Dhigurah je jeden z větších lokálních ostrovů. Žije tu kolem 600 obyvatel.

Na ostrově Dhigurah den ubíhá poklidným tempem. Řada místních mužů vysedává v typických maledivských vyplétaných kře-sílkách joali před nízkými domky, ženy občas přejdou z domu do domu a děti si hrají. Nikdo očividně nikam nespěchá. Největší pozornost místních vzbudí skupinka turistů, kteří se líně loudají po zdejší asi stometrové hlavní třídě. Majitelé krámků je lákají k návštěvě, o přehnaném obtěžování, jaké známe z mnoha jiných turistických destinací, ale nemůže být řeč. Maledivci jsou spíše zdrženliví a jen pokynem ruky naznačují, aby návštěvník vešel. „Jsem rád, že se ostrov otevřel cizincům. Dříve jsem pracoval v resortu a sem jsem se vrátil po práci, a to ne každý den. Teď máme mnohem více pracovních příležitostí přímo tady, přivítali jsme to opravdu všichni. Soused si otevřel krámk se suvenýry a já teď pracuji jako řidič starosty,“ říká hrdě devětatdacetiletý Mohamed se svým půlročním synkem na klíně. Když se ho ptám, zda se s příchodem turistů objevily problémy, dlouze se zamyslí. „Ne, opravdu ne. Občas by snad měli více respektovat pravidla oblékání, ale jinak je vše úplně v pohodě,“ usmívá se. Naráží tak na fakt, že Maledivy

► **Nahoře:** Na Dhigurahu můžete stejně jako na ostatních lokálních ostrovech pozorovat místní práci.
► **Dole:** Mohamed pracuje na Dhigurahu jako řidič.

jsou ryze muslimskou zemí a zdejší tradice a kulturu je třeba respektovat.

Jiný kraj, jiný mrav

Povolená je letmá pusa i držení se za ruku, přísný zákaz platí na dovoz i pití alkoholu. Na druhou stranu se všude s rozvojem turismu objevují „bikiny pláže“ a nikdo nikoho nenutí chodit zahalený od hlavy k patě. „Přestože jsou Maledivci muslimové, ne každý je ortodoxní, ne každý se modlí pětkrát denně, ne každý je abstinent, ne každá

► Maledivské mrně na Dhigurahu

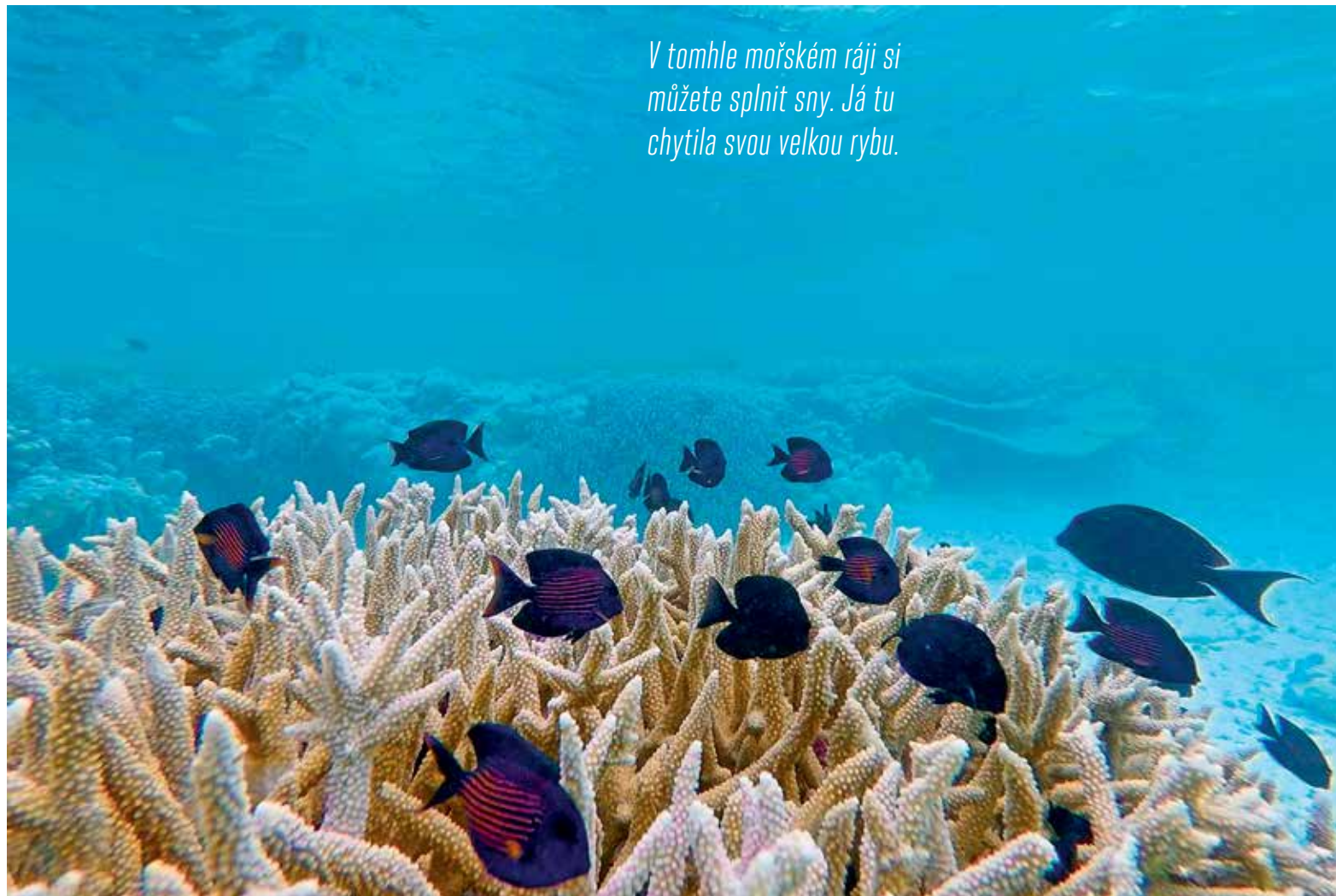
muslimka chodí zahalená. Místní lidé se v mnohém podobají turistům, kteří sem jezdí,“ přibližuje pobyt na lokálních ostrovech Lucie Mohelníková, která tu většinu roku žije.

Autentické zážitky

„Hodně místních si zařídilo po otevření ostrova cizincům obchůdky se suvenýry a drobným zbožím. Řada začala pracovat v nově vznikajících hotelech a penzionech, mladí nemají již takovou potřebu odjíždět za prací do resortů, do Male nebo dokonce mimo Maledivy,“ vypočítává změny života na lokálním ostrově Ilyas Mohamed, generální manažer zdejšího hotelu TME Retreats. Dhigurah

Developeři mají zájem postavit i na menších ostrovech velké luxusní resorty.

V tomhle mořském ráji si můžete splnit sny. Já tu chytila svou velkou rybu.

na atolu Alifu Dhaalu patří rozlohou mezi jeden z větších ostrovů, žije zde přes 600 obyvatel. A také láká potápěče z celého světa. Okolí ostrova je totiž vyhlášenou potápěčskou destinací, právě zde můžete spatřit žraloka obrovského nebo manty v jejich přirozeném prostředí. „Mnoho lidí nás odrazovalo od stavby hotelu, prý sem stejně nebude nikdo jezdit. Dnes, když vidí, že sem turisté míří a ostrov vzkvétá, nám dávají za pravdu.“

Ačkoli se Ilyas na ostrov přišel z Male, považuje se za patriota. Není přitom sám, kdo si uvědomuje, že zachování tradičního způsobu života na ostrovech, jako je Dhigurah, představuje onu přidanou hodnotu, za kterou přijíždí jiná skupina turistů, než která míří do resortů. Zvláště když stále více roste touha lidí po autentických zážitcích, které jim vyumělkované prostředí resortů nemůže dát. Právě proto ale mají nyní cestovatelé

jedinečnou šanci vidět kousek světa v podobě, kterou ještě masová turistika nezměnila. Je totiž jen otázkou času, dokdy se podaří lokální ostrovy udržet v rukou místních a ubránit je před obrovským tlakem investorů a developerů, kteří zde chtějí vybudovat sice nablýskané a dokonalé, ale zároveň zoufale si podobné resorty.

Zisk versus udržitelnost

„Chceme pevně stanovit, kolik může být maximálně

- **Nahoře:** Šnorchlování u pláže na Thinadhoo, atol Vaavu
- **Dole:** Kamarád Zaleeq z malého ostrova Thinadhoo
- **Vpravo dole:** Rybolov na Thinadhoo. Radujeme se z chycené rybky jménem Emperor.

turistických lůžek v poměru k počtu obyvatel na obydlém ostrově. Rozhodování o povolení k výstavbě je ale v rukou starostů ostrovů: někdo vidí do budoucna a myslí na ostatní, někdo vidí krátkodobý zisk a svůj prospěch,“ krčí rameny Ilyas. Aby podpořil rozvoj podnikání na ostrově a ukázal místním, že si díky turistům mohou vydělat, aniž by celé pobřeží přenechali developerům, nebuduje u hotelu vlastní centrum na vodní sporty, potápění nebo lodní dopravu. Naopak si najímá místní obyvatele, kteří se na tyto služby specializují. A na svou stranu získává další obyvatele ostrova, kteří poté ze svého středu zvolí vedení – a to určí hranice, v nichž se budou developeri pohybovat. „Každý investor

by chtěl samozřejmě stavět u pláže a vybrat si nejlepší místa. Já s dalšími ale říkám: Nechme ostrov v našich rukou. Neprodávejme pobřeží, ale sami si rozhodněme, jak velké hotely zde mohou vznikat a kde, aby jejich provoz nenarušil náš běžný život,“ dodává důrazně manažer Ilyas. Již nyní je mu jasné, že to nebude lehké. Překážkou jsou úplatky, korupce. Několik osvěcených starostů na ostrovech se sice snaží přesvědčit ostatní, aby příliv turistů na své ostrovy regulovali a neupřednostňovali rychlý výdělek, ne všude se to ale zřejmě podaří.

Ráj, kam oko dohlédne

Obydlené lokální ostrovy na Maledivách jsou většinou rybářské vesnice, kde žijí místní. Nejsou to luxusní resorty, které všichni znají z fotografií na internetu nebo z katalogů cestovních kanceláří. Jde o levnou verzi dovolené mezi původními obyvateli. Příchozí uvidí běžný maledivský život se vším všudy. „Občasné pálení odpadků, sem tam PET láhve nebo jiné nečistoty

► **Nahoře:** „Bikiny“ pláž pro turisty na ostrově Thinadhoo
 ► **Dole:** Vesnička na Dhigurahu. S příchodem turistů na ostrovech zesílil úklid odpadků.

na ostrově. Na plážích se zde uklízí jednou až dvakrát týdně, v resortech dvakrát až třikrát denně. Za to si ale také lidé řádně zaplatí. Průzračná voda a bílý písek jsou přitom všude,“ popisuje Lucie, která před sedmi lety byla mezi prvními, kdo začal lokální ostrovy objíždět a setkával se s prvními Maledivci, kteří se rozhodli podnikat. Poznala tak život v tropickém ráji opravdu z mnoha úhlů pohledu. Maledivci jsou podle ní velmi hrdí a svých ostrovů i přírodního bohatství si považují. Přesto polovina lidí nepracuje. Muži často vyplouvají na moře

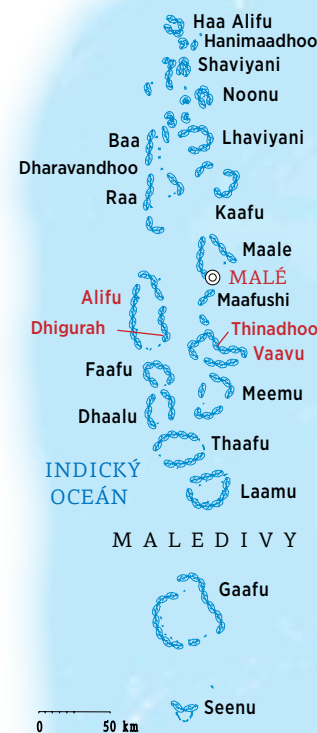

lovit ryby, hrají šachy, karty nebo jen klábosí pod palmou s ostatními. „Během cest po Maledivách jsem nasbírala opravdu velké množství zážitků ze života běžných maledivských rodin z nižší střední vrstvy. Někdy jsou to docela překvapivé sociální paradoxy. I v té nejkudší domácnosti například najdete plochou televizi a u každého

dospělého skoro nejnovější verzi chytrého telefonu. Přitom nemají skoro co jíst,“ popisuje Lucie Mohelníková.

Vzkvétající Thinadhoo

Jiná situace než na poměrně velkém ostrově Dhigurah panuje na mnohem menším ostrůvku Thinadhoo v atolu Vaavu. Po otevření lokálních ostrovů jej objevili Italové

a vznikly zde dva menší penzionky. Následovali je Maledivci, kteří zde začali budovat a vést hotel takovým způsobem, aby přilákali i movitější turisty a přitom nezměnili charakter ostrova. Nemaou roli při tom hrál jak jejich citlivý přístup, tak skutečnost, že na Thinadhoo žilo jen pět rybářských rodin. Všechny příchod podnikatelů vítaly a do rozvoje ostrova se zapojily. „Poměr pokojů a lůžek zcela jistě přesáhl počet místních, ale nikomu to tady nevaadí. Všichni mají práci, jejich děti odjedou třeba na studia do Male či na Šrí Lanku, ale opět se vrátí. Žijí buď zde, nebo na ostrově Felidhoo, který je správním střediskem atolu a je odsud pět minut lodí.

Sami přicházejí s nápady, co zlepšit. Ostrov se mění každým dnem, vyčistili jsme pobřeží, pravidelně jej uklízíme a tradice jsme zachovali,“ vypočítává Ibrahim Rafeeu, manažer hotelu Plumeria. A jeho slovům není důvod nevěřit. Mešita stojí jen pár kroků od hotelu a pláže. Ostatně pár kroků je to na Thinadhoo všude. Do mešity, přístavu, kavárny i na pláž. Kdyby se místní s turisty nedokázali sžít, nikdy by zde byznys vzkvétat nemohl. Ostrůvek je tak malý, že tady zkrátka všichni všechno vidí a společně sdílejí.

Šnorchlování i romantické plavby

Na Maledivách se nebudete nudit. Můžete se zúčastnit exkurzí a výletů, projet se na vodním skútru, zahrát si na kytaru, potápět se, šnorchlovat nebo rybařit. Za jeden dolar si koupíte háček a vlasec, placku nebo kousek ryby. Chycenou rybu si pak můžete sami ugrilovat na pláži. Užít si můžete i romantickou večeri či piknik na opuštěném ostrově a pozorovat při tom západ slunce. Opravdu sami a svobodně, bez zástupů dalších desítek zážitků chtivých turistů nebo vlezlých prodavačů čehokoli. Místní vám maximálně s úsměvem poradí, když si nebudete vědět rady, ale vaše soukromí

naprosto respektují. Bohužel zřejmě je spíše jen otázkou času, kdy turistická mašinerie a velmi ziskový byznys převálcuje milé a usměvavé Maledivce a jejich ostrovy. I proto určitě stojí za to, zažít jejich úžasnou atmosféru raději teď, dokud existuje. ◀

TIP AUTORKY

Maledivci jsou úžasné **přátelští** a **vídní**. Jejich dobrá nálada a stálý úsměv se brzy přenesou i na vás. Najednou zjistíte, že se více usmíváte a starosti odplouvají. Cestováním po lokálních ostrovech poznáte, co tato země a její obyvatelé opravdu nabízejí. Určitě se nebojte **místní kuchyně**, pokrmy z čerstvého **ovoce** a **ryb** jsou vyhlášené. Já tu ulovila svou první opravdu velkou rybu a nadevše jsem si zamilovala **pokrm z tuňáka nazvaný mašuni**: smíchejte drčeného tuňáka ve vlastní šťávě, nasekanou cibuli, hrst strouhaného kokosu, trošku chilli papričky a sůl. Podávejte s čapati – plackou z mouky a vody. Skvělá maledivská snídaně!

Více o lokálních ostrovech a životě na nich najdete na www.otherwayholiday.com

Marie Heřmánková

Vypravte se na lokální ostrovy Malediv včas, než se jich zmocní průmyslový turismus.